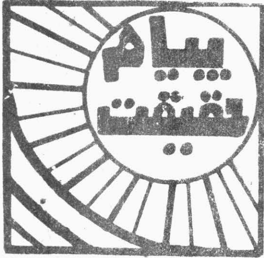
پیروز باد سفر مشترک کیهان نوردان افغان ـ شوروی!

شماره اختصاصی
به مناسبت پرواز مشترك
کیهانی افغان ـ شوروی
دوشنبه ۸ سنبله ۱۳۶۷
Aug. 29, 1988
سال هشتم شماره ۳۰۰
شماره مسلسل ۲۱۵۱
سال تاسیس ۱۳۵۹

حقیقت انقلاب ثور

ارگان کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان

به سوی صلح

مردم افغانستان امروز با خوشی وسرور، با ساز و سرود ، با گردهمآیی ها و میتنگ هابزرگترین دستاورد کشور ما ، انقلاب ما ومشی مصالحهٔ ملی راجشن میگیرند.

شهر کابل وسایر مراکز کشور برای برپا ساختن این جشن بزرگ باصد هاشعار، پلا کات و پو ستر و ده ها و هزار ها چراغ اذین بسته شده است .

پرواز مشترك کیهانی افغان ـ شوروی مرحله جدیدی را در تاریخ دوستی افغان ـ شوروی گشوده است. این پرواز ما یه افتخار و سر بلندی افغانها است .

در نتیجه این پرواز برای اولین بار جمهوری افغانستان به کیهان راه مییابد و از آن طریق اطلاعات در مورد منابع زیر زمینی کشور ، ساختمان و خصوصیات بهره برداری از آن، ذخایر آب، ایجساد شبکه های نباتات و منا طق مساعد دقیــق میشود و در نتیجه تحقیقات و مطالعات در مورد مشخص ساختن عرصه های مختلف دور نمای رشد اقتصادی و اجتماعی کشور ما را کمــك میکند . این تحقیقات یاری میرساند تا دانشمندان و پژوهشگران ما هرچه سریعتر درراه شگوفانی کشور سهم شانرا اداء نمایند .

مردم افغانستان پرواز مشترك کیهانی افغان ـ شوروی رانه تنها دارای اهمیت بزرگ سیاسی ، اجتماعی و اقتصادی درکشور ما میدانند، بلکه باور مردم مارابه تأمین صلح و امنیت در سر زمین مقدس ما بیشتر میسازد .

بیایید این پرواز مشترك کیهانی افغان ـ شوروی را پرواز به سوی صلح ، ترقی وعدالت برای مردم افغانستان جشن بگیریم و آنرابه حیث بزر گترین ثمره دوستی افغان ـ شوروی بشماریم .

پرواز به سوی کیهان به سوی صلح است .

دگر وال محمد دوران کیهان نورد افغانی

افغان به سوی کیهان

زنده گینامهٔ رفیق تورن عبدالاحد کیهان نورد ج.ا

تورن عبدالاحد مومند فرزند محمد سرور به تاریخ اول جنوری سال ۱۹۵۹ ع در قریه سرده ولسوالی اندر ولایت غزنی به دنیا آمد. وی مربوط به ملیت پښتون است .

موصوف ازسال ۱۹۶۵ الی سال ۱۹۷۶ در مکتب مصروف تحصیل بود .

عبدالاحد در سال ۱۹۷۶ در انستیتوت پولی تخنیك کابل شامل تحصیل شد . درسال ۱۹۷۸ به خدمت عسکری جلب گردید وبعد از ختم خدمت سربازی جهت تحصیل عازم اتحاد شوروی گردید .

موصوف د رسال ۱۹۷۷ به عضویت حزب دموکراتیك خلق افغانستان پذیرفته شد. بعد از ختم تحصیل از سال ۱۹۸۱ در قوای هوایی اردوی ج.ا به حیث پیلوټ، قوماندان تولی وکشاف غند ایفای خدمت میکرد .

(ص ۲)

زنده گینامهٔ رفیق دگروال محمد دوران کیهان نورد ج.ا

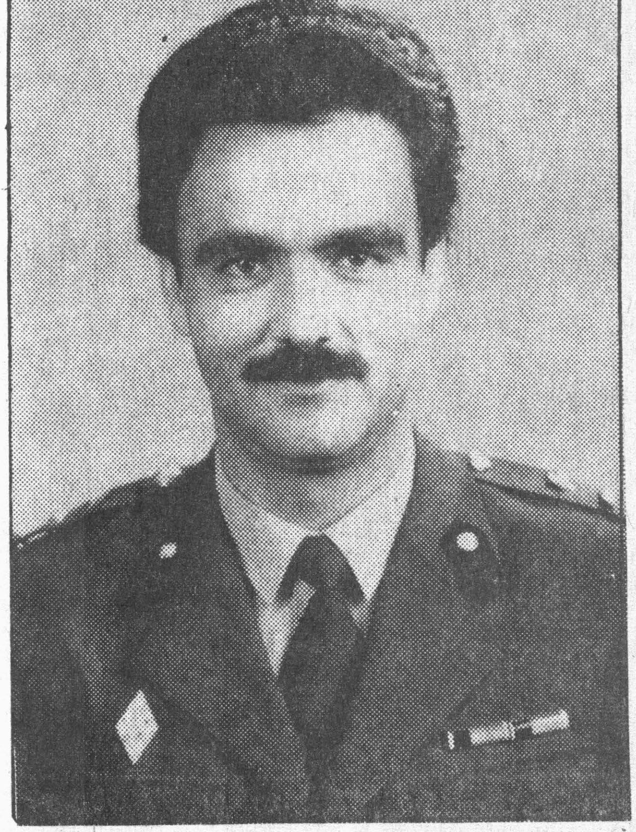
دگروال محمد دوران فرزند غلام معصوم به تاریخ ۲۰ جنوری سال ۱۹۵۴ع در ولسوالی نجراب ولایت کاپیسا چشم به دنیا کشود.وی مربوط بهملیت تاجك است.موصوف از سال ۱۹۶۵ تا سال ۱۹۷۱ مصروف تحصیل بود.

محمد دوران در سال ۱۹۷۴ عضویت حزب دموکراتیك خلق افغانستان را کسب نمود .

از سال ۱۹۷۳ تا سال ۱۹۷۶ در مکتب هوائی اتحاد شوروی تحصیل کرد وبعد از عودت به کشور به حیث قوماندان تولی وقوماندان کندك در قوای هوائی اردوی ج.ا ایفای وظیفه میکرد .

موصوف در سال ۱۹۸۰ جهت ادامه تحصیل در اکادمی قوای هوائی اتحاد شوروی

(ص ۲)

تورن عبدالاحد کیهان نوردافغانی .

دیدگاه ها

محمدایوب کارگر ریاست پارك های صنعتی کابل:

تنها من نه ، بلکه همهٔمردم وطنماافتخارمیکنند کهافغانها برای اولین بار پابه کیهان میگذارند ما سخت منتظر آغاز وختم موفقانه این پرواز کیهانی می باشیم. تا جاییکهاز رادیو و تلویزیون شنید یم کیهان نوردان افغانی ازمنابع زیر زمینی ، مخزن ها ی آب، کانهای نفتوگاز و ساحات زراعتی افغانستان عکاسی مینمایند که این خود نوید دهنده ساختمان آینده وطن ماست . رهبری اتحاد شوروی بامساعد نمودن امکانات برای این پرواز یکبار دیگردوستیو برادری بی شایبه شان را با مردم افغانستان ثابت کرد. ماکارگران افغانستان کــه ثمره ها ی این دوستی را لمس کرده ایم با داشتن چنین دوستان افتخار می نماییم.

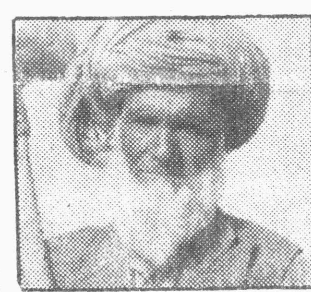
سلطان محمد دهقان از قریه قلعه وکیل :

وقتی از رادیو و تلویزیون شنیدیم که افغانها به کیهان

(ص ۲)

● محمد ایوب کارگر

● سلطان محمد دهقان

افغانستان چهارمین کشور آسیا است که درراه وسیع کیهانی گام برمیدارد، همه کس به این رویداد به حیث افغان ووطن پرست افتخار میکند.

کیهان دوستی

روی زمین پر است :
از داستان من ،
از داستان تو ،
ازداستان ما و تو ای یارراستین !
ای روشنی راه من ،
ای عشق آتشین ،
ای چلچراغ روشن اند یشهٔلنین !

ای نور پاك مشعل وجدانآدمی !
ما و تو در زمین ،
در دیر پای ظلمت شبهای شهر غم
بر رغم جنگ وکین :
دا دیم داد زنده گی و عشق وروشنی .
اکنون زمان ما ست
کز کهکشان و زهره و مریخ ومشتری
باهم گذر کنیم ،
باهم گذر کنیم چو پیغمبران صلح ،
پیغمبران دوستی و مهر و مردمی .

کیهان نورد من ،
کیهان نورد تو ،
کیهان نورد ما
این تو امان ما در عصر آفرین عشق
عشقی به تا بنا کی تصویرانقلاب
عشقی به تا بنا کی جولان آفتاب ـ
در روشنی صلح ،با بال دوستی
پرواز میکنند .

بگذار !
بگذار، صیت دوستی جاودان ما
آواز بال مرغ فلك تازجان ما
هر دم ، به هر کجا :
بر تارك زمان ،
در اوج آسمان ـ
از تنگنای سینه ذرات بی نشان
تا بیکران هستی دنیا یی اختران
هنگامه افگند ،
غو غا به پا کند .

بارق شفیعی
کابل سنبله ۱۳۶۷

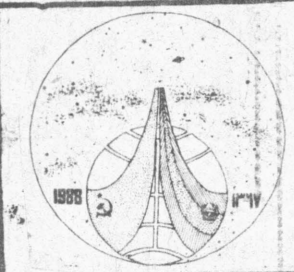

● دگروال محمد دوران و تورن عبدالاحد با کیهان نوردان اتحاد شوروی .

● در عکس : ولادیمیر لیاخوف کیهان نورد و قهرمان دو مرتبه یی اتحاد شوروی، تورن عبدالاحد مومند کیهان نورد افغانی و دوکتور والیری پولیا کوف هنگام تمرینات در بحر .

کیهان انسانها را به هم نزدیک میسازد

زنده گینامهٔ رفیق تورن عبدالاحد کیهان نورد ج.ا

(بقیه صفحه اول)

تورن عبدالاحد مومند در سال ۱۹۸۴ غرض ادامه تحصیل دو باره به اکادمی قوای هوائی اتحاد شوروی اعزام گردید . در سال ۱۹۸۷ به صفت محصل ممتاز از آن اکادمی فارغ گردید و به کشور باز گشت ،او خدمت عسکری را در قوای هوائی اردوی ج.ا در مقام معاون قوماندان غند در رشته تعلیم و تربیه هوائی ادامه داد. موصوف ۶۰۰ بار پرواز را اجراء نموده است.

عبدالاحد مومند در فبروری سال ۱۹۸۸ به مرکز تربیه کیهان نوردان اتحاد شوروی به نام ی.ا گاگارین اعزام گردید .وی دوره کامل آماده گی را برای پرواز مشترک کیهانی افغانستان واتحاد شوروی ذریعه سفینه ((سیوز ت م)) و ایستگاه مداری ((میر)) طی کرده است .

تورن عبدالاحد متاهل بوده ودارای یك دختر است. همسر وی بی بی گل درسال ۱۹۶۳ تولد گردیده به حیث ژورنالیست وظیفه اش را انجام میدهد .

زنده گینامهٔ رفیق دگروال محمد دوران کیهان نورد ج.ا

(بقیه صفحه اول)

شامل گردید و بعد از فراغت از آن به کشور عودت نموده وخدمت عسکری خود را به حیث معاون وسپس قوماندان یکی از قطعات هوائی اردوی ج.ا ادامه داد. او تا کنون ۱۲۰۰ ساعت پرواز نموده است. دگروال محمد دوران در سال ۱۹۸۸ به مرکز تربیه کیهان نوردان به نام ی.ا. گاگارین اعزام گردید . وی دوره کامل آماده گی پرواز ذریعه سفینه ((سیوزتم)) وایستگاه مداری ((میر)) را طی کرده است.

محمد دوران از دواج نموده ودارای چهار اولاد میباشد. همسرش علیا بنت نور محمد در سال ۱۹۶۲ تولد گردیده است. دخترانش هیلینا درسال ۱۹۸۰، اکسانا درسال ۱۹۸۳، صوفیه درسال ۱۹۸۵ وپسرش احمد در سال ۱۹۸۶ تولد گردیده اند .پدر دگروال محمد دوران وظیفه معلمی داشت، پدر و دو برادر محمد دوران در راه دفاع از انقلاب به شهادت رسیده اند.

پیام های تبریکیه

به مناسبت پرواز مشترك کیهانی افغان ـ شوروی پیام تبریکیه از جانب شورای اقوام وقبایل ریاست جمهوری افغانستان ارسال شده است.

در پیام آمده است در حالیکه در پرتو مشی مصالحه ملی جهت تحقق موافقتنامه های ژنیو تلاش های خستگی ناپذیر ادامه دارد به خاطر کشفیات ،تحقیقات علمی، پرواز مشترك کیهانی افغان ـ شوروی یك اقدام تاریخی بوده که در تاریخ دوستی هر دو کشور صفحه نوینی را باز نموده است .

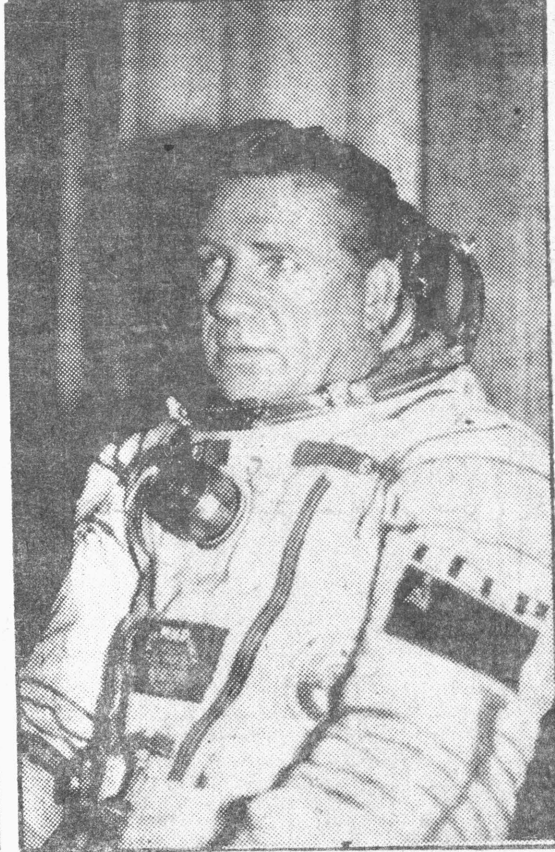
قرار یك خبر دیگر بهمین مناسبت پیام تبریکیه ازجانب کار مندان وپیش آهنگان کلپ مرکزی سازمان پیش آهنگان افغانستان عنوانی ریاست جمهوری نیز مواصلت نموده است .

● دگروال محمد دوران کیهان نورد افغانی با دوتن ازکیهان نوردان اتحاد شوروی .
● ولادیمیر لیاخوف کیهان نورد و قهرمان دو مرتبه یی اتحاد شوروی .
● تورن عبدالاحد مومند نخستین کیهان نورد افغانی
● فضا نورد اتحاد شوروی ،محقق، داکتر والیری پولیاکوف

ورود هیأت عالیرتبهٔ افغانی به جمهوری قزاقستان

هیات عالیرتبه دولتی جمهوری افغانستان به ریاست رفیق محمد اسلم وطنجار عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا. ووزیر مخابرات غرض اشتراك در مراسم پرتاب سفینه کیهانی پرواز مشترك افغان ـ شوروی عازم مسکو گردیده بود بعد ازظهر دیروز وارد شهر لنینینسك جمهوری قزاقستان گردید.

متعاقباً هیات به محل اقامت کیهان نوردان رفته وبارفقا دگروال دوران و تورن عبدالاحد فضا نوردان افغانی و همچنان با کیهان نوردان اتحاد شوروی ملاقات نمود .

طی این ملاقات پیام رفیق نجیب الله منشی عمومی کمیته مرکزی ح. د. خ.ا، و رئیس جمهور افغانستان توسط رفیق محمد اسلم وطنجار به کیهان نوردان افغانی سپرده شد

در مقابل کیهان نوردان افغانی از مواظبت رهبری جمهوری افغانستان ابراز سپاس نمودند .

طبق یك خبر دیگر هیات عالیرتبه جمهوری افغانستان بعد از ظهر دیروز به محل مخصوص غرس نهال دوستی کیهان نوردان رفته ونهال دوستی را در آنجا غرس نمودند.

رفیق محمد اسلم وطنجار به خبر نگاران اظهار داشت مردم افغانستان در شرایط جنگ اعلام نا شده و تحمیلی نیز مصروف ساختمان کشور بوده و مشی مصالحه ملی را به خاطر قطع جنگ وبرادرکشی در کشور اعلام نموده اند که پرواز مشترك کیهانی افغان ـ شوروی نیز یکی از دستاورد های این مشی انساندوستانه میباشد این پرواز زمانی صورت میگیرد که موافقتنامه های ژنیو موفقانه به امضاء رسیده و تحقق عملی آن جنگ وبرادر کشی را در کشور ما خاتمه می بخشد.

دیدگاه ها

(بقیه ص اول)

سفر میکنند احساس غرور و سر بلندی کرد ه مردم ماوطن شانرا وطن کان ها مینامند و بدون شك که وطن ما پر ازکان ها و معدن ها ست پیلوتان افغانی به کمك کیهان نوردان اتحاد شوروی این معدن ها را مطالعه خواهد کرد که در نتیجه آن وطن ماآباد خواهد شد.ما از اتحاد شوروی تشکرمیکنیم که این فرصت نیك را بمردم ما مساعد ساخت .

■

محمد نسیم سرباز یکی از جزوتامهای قوماندانی څارندوی شهر کابل :

پرواز مشترك کیهانی فضانوردان افغانستان واتحاد شوروی که امروزآغازمی گردد دستآورد های عظیم اقتصادی را در بر خواهد داشت که در امر رشد اقتصاد و شگوفایی وطن ما سخت کمك خواهد کرد. حرفی که با عث غرور و مایه خوشی ما منسوبان قوای مسلح ج.ا گردیده است اینست که پیلوتان دلیرافغان دگروال محمد دوران و تورن عبدالاحد پروگرام سیزده ماهه مشق و تمرین راتوانسته اند درهفت ماه تکمیل نمایند این خود بیانگر شجاعت، پایمردی و داشتن تجارب عالی مسلکی هوابازان کشور ما است .

شعبه قوای مسلح

محمد نسیم سرباز څارندوی

بگذار کیهان نورد افغان میهن

رفیق محمد اسلم وطنجار عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا ،وزیر مخابرات ورئیس کمیسیون پرواز مشترك کیهانی افغان ـ شوروی در رابطه به پرواز مشترك کیهانی و اهمیت آن در عرصه های مختلف حیات سیاسی ، اقتصادی و اجتماعی کشور ما مقالهٔ را به این شرح تحریر نموده است :

بشریت قرنها آرزوی نزدیکی به ستاره گان رادر سر می پرورانید در افسانه ها و روایات مردم ما انعکاس این آرزوی دیرینه رامی یابیم. مردم افغانستان نیز آرزوی پرواز به سوی ستاره گان را در سر می پرورانید .

از آن زمانیکه یوری گاگارین این فرزند بزرگ بشریت و قهرمان عصر ما، با شنده گان سیاره زمین رابه کیهان دعوت نمود ۲۷سال سپری گردیده است من ملاقات سرور آور نخستین کیهان نورد را در سرزمین افغانستان بیاد دارم درآنروز ده ها هزار با شنده کابل به جاده های شهر که ازطریق آن موتر حامل گاگارین عبور مینمود بیرون آمدند .

این سخنان یوری گاگارین که گفت (آنروز) زمانیکه کیهان نوردان افغانستان نیز به کیهان پرواز خواهند نمود دورنیست در قلب ما عمیقاً جا گرفت .

این سخنان دور اندیشانه یوری گاگارین امروز جامهٔ عمل میپوشد و کیهان نورد افغانی از برکت کمك بی غرضانهٔ مردم اتحاد شوروی در پرواز مشترك کیهانی در سفینه سیوز ت.م و ستیشن میر سهم میگیرد .

مساله سهمگیری افغانستان در پروگرام انتر ـ کوزموس برای نخستین بار در ماه جوزای سال ۱۳۶۶ (جولای سال ۱۹۸۷) در ملاقات رفیق نجیب الله رئیس جمهور افغانستان با رفیق میخائیل سرگیوویچ گرباچف منشی عمومی کمیته مرکزی ح.ك.ا.ش ، در مسکو بررسی شدو پیشنهاد پیرامون پرواز مشترك از جانب اتحاد شوروی با گرمی وعلاقمندی استقبال گردید .

طوریکه به نظر می آید، کشورزجر دیده که جنگ اعلام نا شده علیه آن جریان دارد ،کشوریکه از لحاظ شاخص های متعدداقتصادی و اجتماعی یکی از آخرین مقامها را در جهان احراز مینمود در باره سهمگیری در مطالعه فضای کیهانی هیچ فکر کرده نمیتوانند و لی پروگرام بین المللی در حال تطبیق انتر کوز موس، نشان داد که راه کیهان برای تمام کشورها و مردمانیکه در جهت صلح ،پیشرفت وهمکاری تلاش می ورزند ، باز است.

افغانستان اکنون عضو کامل الحقوق خانواده کیهانی است کیهان نوردان افغانستان آماده هستند تا جای خویش را در سفینه کیهانی احراز نمایند و دانشمندان افغانستان در تدوین پروگرام و سیع تحقیقات علمی که از طرف عمله ستیشن (میر) پیشبرده خواهد شد سهم فعالانه گرفتند

روشن است که بدون کمك کشور کبیر شوراها سهمگیری برای فرزندان افغانستان درچنین کار بزرگ علمی دارای مقیاس جهانی نه تنها امروز بلکه در آینده دور نیزغیرقابل تصورمی بود. آن افراد جوان که با نامهای آنان امروز تاریخ کیهانی افغانستان آغاز میشود بتمام افغانها،تاریخ پر افتخار وطن ما،به نسل های کنونی و بعدی تعلق دارند و خواهند داشت ، من فکر میکنم که امروز هر افغان وطنپرست در هر گوشه و کنار سیاره ما برحق میتوانند با نامهای آن فرزندان افغانستان که راه کیهان را بروی وطن ما باز مینمایند افتخار نمایند

تصادفی نیست که این پرواز مشترك شمشاد نامیده میشود کوه شمشاد عبارت از قلهٔ شامخ افتخارات سمبول مقاومت قهرمانانه و غرور ملی وحدت و یکپارچگی افغانها میباشد و اکنون شمشاد بسوی ستاره گان دور دست بسوی ستیشن (میر) در حرکت می افتد .

راه بسوی پرواز کیهانی دشوار بود دو کتوران افغانستان و اتحاد شوروی کار بزرگی را در جهت انتخاب و معاینات طبی کاندیدان پرواز انجام دادند نه تنها به صحت و سلامت، تحمل و آماده گی فزیکی کیهان نوردان آینده توجه مبذول میگردید بلکه به فن مسلکی و مهارتها ، دانش علمی و خصوصیات انسانی آنها نیز توجه مبذول میگردید در مرحله اول از جمله (۸۰) هوا باز قوای هوایی افغانستان چند نفر انتخاب گردیده بود اما به مرکز آماده گی کیهان نوردان در شهر ستاره گان (زویزدنی گارادوك) صرف دو نفر یعنی دگروال محمددوران و تورن عبدالاحد مومند اعزام گردیدند .

در سرنوشت هر دو کیهان نورد جهات مشترك زیاد وجود دارد هر دوی آنها در روستاها ،در خانواده های بزرگ چشم بدنیا گشوده اند وتحصیلات ابتدایی را در مکتب روستایی بسر رسانیده اند هر دو کیهان نورد راه تابناك خدمت فداکارانه بوطن و مردم خویش رابطور صادقانه تعقیب مینمایند هر دو کیهان نورد اعضای ح.د.خ.ا ،میباشند .هر یك آنها تحصیل را در انستیتوت اکادمی نظامی (هوایی) ، در کورسهای افسری پشت سر گذاشته اند هر یکی آنها دارای تجربه اجرای وظایف محاربوی بخاطر دفاع از انقلاب و مصالحه ملی اند هر کیهان نورد را دوستان همرزم شان در قطعات و جزوتامهای قوای هوایی در بگرام و کندهار ، جائیکه آنها ایفای وظیفه مینمودند دوست دارند و آنهارا احترام مینمایند . هر دوکیهان نورد متاهل میباشند و در خانه هر دوی شان چندی قبل دختر چشم بدنیا گشوده است جنگ خویشاوندان و دوستان نزدیك هر دری آنها را در کام خود فروبرده است هر دو کیهان نورد بخاطر خدمات محاربوی به دریافت نشانها و مدالهای ج.ا نایل گردیده اند .

ماه های آموزش وکاردشوار در مرکز آماده گی کیهان نوردان پرمایه و پر محتوا بود دانش و مهارتهای عالی مسلکی،احساس مسوولیت دسپلین و آرزومندی گرم برای این امر که تا از وطن دوست داشتنی خویش بطور شایسته در پرواز کیهانی نمایندگی نمایند به کیهان نوردان افغانستان کمك کرد تا طی مدت زمان کوتاه برای پرواز در ترکیب دو عمله کیهانی آماده گی بگیرند. مناسبات گرم و دوستانهٔ مومند و دوران میان خود و با کیهان نوردان ومتخصصین شوروی موجبات سمپتی و احترام را نسبت به آنها در شهر زویزدنی فراهم نمود .

مردم سپاسگزار افغانستان امروز سپاسگزاری گرم رابتمام مردم اتحاد شوروی ، متخصصین شوروی که در آماده گی برای پرواز سهم گرفته اند ، به کیهان نوردان تیتوف و مکاروف که در ستیشن (میر) کار مینمایند بتمام اعضای عملهٔ کیهانی افغان ـ شوروی اظهار مینمایند .

اکنون زمانیکه مردم ما راه مستقیم را پیش گرفته در انبوه دشواریها استحکام یافته و بسوی صلح میروند پرواز مشترك کیهانی افغان ـ شوروی به پیام آور پدیده یی نوی درزنده گی افغانستان مبدل میگردد این پرواز کیهانی زمانی صورت میگیرد که از انقلاب ثور ده سال سپری گردیده است سالیکه پیروزی های بزرگ مصالحه ملی را به ارمغان آورد مایهٔ سرور و خرسندی ما گردیده و احساس غرور را در وجود ما بر می انگیزد اجرای جدی و دقیق موافقتنامه های ژنیو از جانب افغانستان و اتحاد شوروی تمهداب مستحکم حل و فصل سیاسی اوضاع افغانستان زا پی ریزی مینماید .

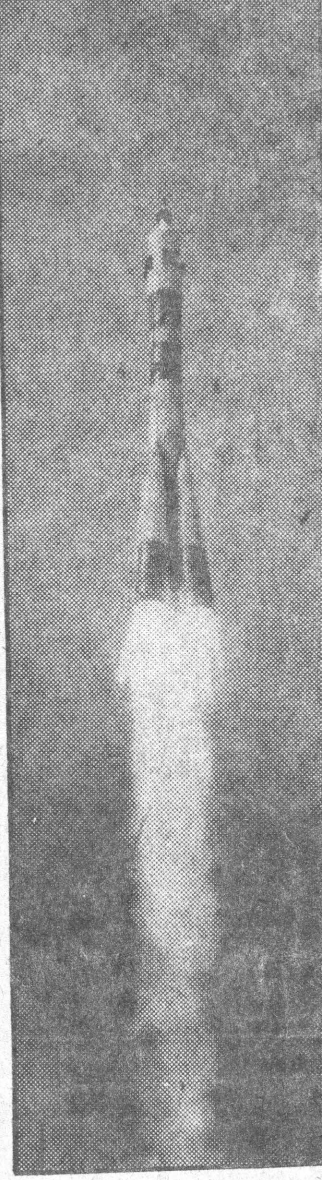
عودت ۵۰ فیصد قطعات محدود نظامی دقیقا طبق میعاد تعیین شده صورت گرفت اگر تمام جوانب ، آماده گی خویشرا برای اجرای تعهدات خویش تبارز دهند این امر به عادی ساختن عاجل اوضاع در اطراف افغانستان منتج میگردد تحقق قانون اساسی جدید کشور امکانات وسیع رابرای سازش و سیع ملی فراهم میسازد و طنپرستان افغانستان با بدست آوردن

◀

کیهان انسانها را به هم نزدیک میسازد

زمینه‌های جدید همکاری علمی

خبر نگار روزنامه درمورد نقش قوای هوایی و مدافعه هوایی در دفاع از حریم هوایی کشور و زنده گی صلح آمیز مردم و اهمیت پرواز مشترک کیهانی افغان ـ شوروی با رفیق تورن جنرال عبدالقادر قوماندان عمومی قوای هوایی و مدافعه هوایی مصاحبهٔ انجام داده که به نشر می رسد :

در عکس : سفینه فضایی «سیوز ۱۱» هنگام پرواز

سوال :

لطفاً در مورد نقش قوای هوایی و مدافعه هوایی در امر دفاع از استقلال، تمامیت ارضی و تحقق مشی مصالحه ملی و همچنان پیرامون اهمیت پرواز مشترک کیهانی افغان ـ شوروی برای کشور معلومات دهید ؟

جواب :

منسوبان قوای هوایی و مدافعه هوایی این فرزندان راستین مردم نجیب و صلحجو ست افغانستان‌همانند نیاکان غیور خویش باروحیه عالی و طنپرستی و رزمی وظایف مقدس حراست سرحدات و حریم هوایی کشور را به حسن صورت انجام داده و از کار سازنده و مسالمت آمیز هموطنان ما قاطعانه دفاع نموده اند.

منسوبان قوای هوایی ومدافعه هوایی با بهترین وعصری ترین تخنیک هوایی و تجارب غنی با احضارات کامل محاربوی و مورال عالی رزمی در هرگونه شرایط جوی و ارضی وظایف دشولی را اجراء کرده و به دشمنان صلح و وطن ضربات خرد کننده وارد میکنند.

قطعات و جزوتام های قوای هوایی و مدافعه‌هوایی در تحقق مشی مصالحه ملی تدابیر و اقدامات مشخص را انجام داده ، در انتقال هموطنان عودت کننده سهم فعال و ارزندهٔ را ایفاء نموده اند .

میگیرد پرواز مشترک کیهانی پیلوتان افغانی و شوروی میباشد . قوای هوایی و مدافعه هوایی افتخار دارد که پیلوت آن برای نخستین بار به کیهان سفر میکند .

گامی در جهت ایجاد سیستم کیهان‌نوردی در کشور

منسوبان قوای هوایی و مدافعه هوایی در جریان‌کار و پیکار خود در حفظ سرحدات و دفاع از حریم‌هوایی کشور حماسه ها و کارنامه هایی آفریده که باعث افتخار و سرفرازی منسوبان قوای هوایی و کافه مردم ما گردیده است . یکی از چنین افتخارات که به همه مردم ما ارتباط‌های دیگر به‌چنین‌پرواز مشترک

از جملهٔ پیلوتان متعدد افغانی در نتیجه معاینات صحی و ارزیابی مسلکی دگروال محمد دوران و تورن عبدالاحد مومند برای پرواز کیهانی انتخاب شدند ودوره آماده‌گی آنها برای سفر فضایی در اتحاد شوروی بجای سیزده ماه که برای آماده گی فضانوردان کشور

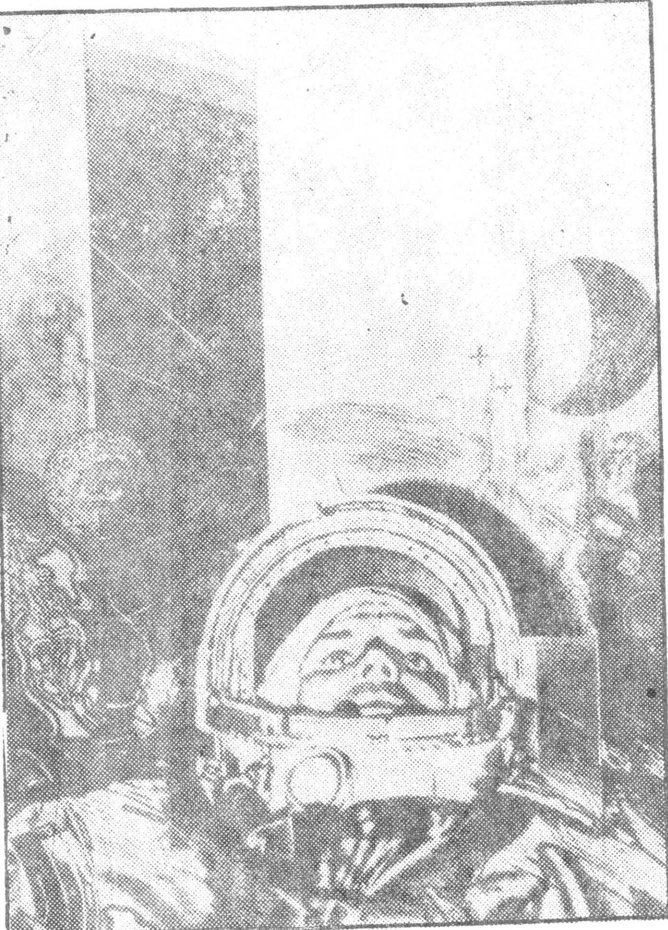
کیهانی داده میشد ، مدت‌هفت ماه را در بر گرفت که این خود نمایانگر آماده گی‌عالی مسلکی و توانمندی خوب فزیکی پیلوتان افغانی میباشد.

ما باور کامل داریم که نخستین فضا نورد افغانی‌با گشودن راه به سوی ارتفاعات بلند کیهان برای فضانوردان افغانی و به اهتزاز آوردن درفش جمهوری افغانستان در جهان کیهان، باعث سرفرازی منسوبان قوای هوایی کشور و کافه مردم افغانستان میگردد .

پرواز مشترک کیهانی افغان‌ـ شوروی زمینه های جدید همکاریهای علمی دو کشور دوست و نهال پرثمر دوستی است که در رشد و انکشاف تحقیقات علمی و اقتصادی گامی بس بزرگ وارزشمند خواهد بود. کیهان نورد افغانی در باز ـ گشت از سفر کیهانی می‌تواند در تربیه کادر های علمی‌برای ایجاد سیستم کیهان نوردی درکشور نقش ارزندهٔ را بازی کند و ایجاد سیستم کیهان نوردی در کشور پیشرفت عظیمی محسوب میگردد .

مصاحبه کننده : محمدیوسف

کرونولوژی پرواز های مشترک کیهانی

مرکز تربیه کیهان نوردان بنام یوری گاگارین در سال ۱۹۶۰تاسیس گردیده است ودر اطراف مسکو در «زویزانی گورودوک» موقعیت دارد .

این مرکز درسال ۱۹۷۱ به خاطر خدمات برازنده در تربیه سرنشینان برای پرواز های کیهانی ، اشتراك در تسخیر فضای کیهانی و به مناسبت دهمین سالگرد نخستین پرواز کیهانی به دریافت نشان لنین افتخار یافت .

در سال ۱۹۸۲ این مرکز به خاطر سهم بزرگ در آماده‌گی وتامینات پرواز های کیهانی نظربه برنامه «انترـ کوسموس» و سایر برنامه ها نشان دوستی ملل را بدست آورد .

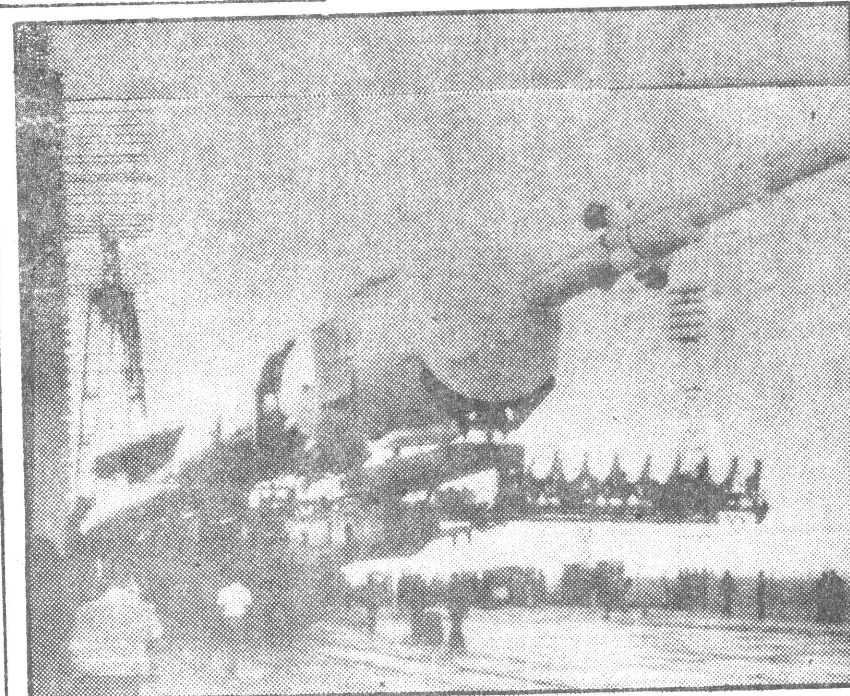
تا اول اگست سال ۱۹۸۸، ۶۳ عمله کیهان نوردان پرواز کیهانی انجام داده اند .

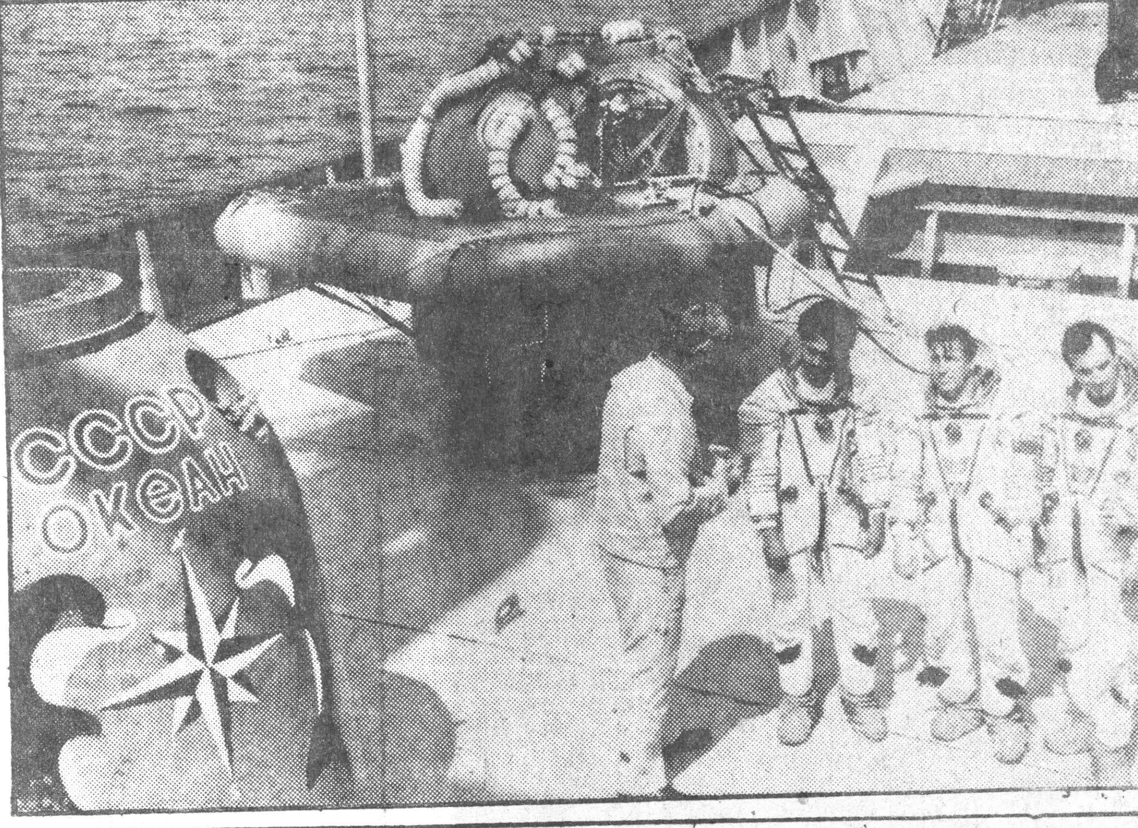
در پرواز های مداری ذریعه دستگاههای پیلوت دارکیهانی ساخت اتحاد شوروی ۷۸ کیهان نورد از آنجمله «۶۵ کیهان نوردشوروی» منجمله ولادیمیر جانی بیکوف ۵ بار، ۱۶ کیهان نورد دیگرهرکدام از آنها ۳ بار، ۱۹ نفرهرکدام ۲ بار ، ۲۹ نفر یك یك بار وهمچنان ۱۳ کیهان نورد از کشور های خارجي منجمله ۱۰ کیهان نورد تبعه کشور های سوسیالیستی هریك :

- ولادیمیر ایمك ازجمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا در سال ۱۹۷۸ .
- میروسلاو هرماشیفسکی از جمهوری مردم پولند در سال ۱۹۷۸ .
- ریگموندین از جمهوری دموکراتیك المان در سال ۱۹۷۸ .
- گیورگی ایوانوف از جمهوری مردم بلغاریا در سال ۱۹۷۹ .
- برتالان‌فارکش ازجمهوری مردم هنگری درسال ۱۹۸۰ .
- فام توان از جمهوری سوسیالیستی ویتنام درسال ۱۹۸۰ .
- تومایومندیس ازجمهوری سوسیالیستی کیوبا در سال ۱۹۸۰ .
- ژوگدیردیمیدین گوراگچه ازجمهوری مردم منگولیا در سال ۱۹۸۱ .
- دومتیرو پرناریو از جمهوری سوسیالیستی رومانیا درسال ۱۹۸۱ .
- الیکسندروف از جمهوری مردم بلغاریا در سال ۱۹۸۸ .
- ژان لوکرتیئن ازفرانسه در سال ۱۹۸۲ .
- راکش شرما از جمهوری هند در سال ۱۹۸٤ .
- احمد فارث از جمهوری عربی سوریه در سال ۱۹۸۷.

واکنون مردم افغانستان افتخار دارند که تورن عبدالاحد مومند از جمهوری افغانستان (۲۹ اگست ۱۹۸۸) پرواز به سوی کیهان انجام میدهد .

● **یوری گاگارین نخستین کیهان نورد جهان .**

در عکس : سفینهٔ کیهانی سیوز تی. ام که کیهان‌نوردان افغانی همراه باکیهان نوردان اتحاد شوروی در آن به کیهان سفر می نمایند .
تورن عبدالاحد کیهان نوردافغانی با دوتن از کیهان‌نوردان اتحاد شوروی

خود را از کیهان در کمال صلح ببینند

◄ پیروزیهای هرچه جدید تر در مسیر مصالحه مصرانه در حرکت اند و پرواز کیهانی افغان‌ـ شوروی به موفقیت مبارزه ما بخاطر صلح‌و توافق ملی خدمت خواهد نمود .

همهٔ افغانها منجمله آنانیکه از یکدیگر آزرده هستند آنانیکه بنای صلح و توافق ملی را اعمار مینمایند حق دارند بنامهای دوران‌مومند افتخار نمایند این نامها بتمام مردم افغانستان تعلق دارند و قهرمانی کیهان نوردان ما افتخار تمام افغانها است. تمام کشور با بی صبری انتظار فرارسیدن آن لحظه تاریخی را می کشد زمانی راکه فرزندان افغانستان‌او لین گامها را بسوی کیهان بیکران بر دارند. امروز در افغانستان چنان خانهٔ وجود ندارد که درزیر سقف آن در بارهٔ صلح صحبت نشود .

ندای صلح را نه تنها شهر ها و قریه های افغانستان استماع مینمایند بلکه تمام جهان این صدا را از ژنیو بروز خاطره انگیز امضای موافقتنامه‌های جهان رجا نبه بشنید . صدای صلح از تریبون شورای ملی ج.ا. و در اجلاس مجتمع عمومی ملل متحد طنین انداخت و اینك ماپیام عنوانی ملیت ها ، اقوام و قبایل افغانستان ، تمام گروپهای سیاسی داخل و خارج کشور را بخاطر قطع خونریزی و انتخاب راه مصالحه ازکیهان استماع خواهیم‌نمودمیخواهم باور داشته باشم که جانب مخالف نسبت به این فراخوان واکنش را ازخود نشان خواهد داد این فراخوان جانب مخالف را برای جستجوی دیالوگ و سازش های خردمندانه سوق‌خواهد داد .

پرواز کیهان نورد افغانستان احساس غرور ملی را در قلوب میلیونها هموطن بر می انگیزدو اعتماد را نسبت به. پیروزی صلح پیشرفت‌در سرزمین باستانی ما تقویت مینماید. پرواز کیهانی برای مفرزه های اپوزیسیون مسلح آن‌امکانات وسیع را که راه صلح نیکی و عدالت آنرا در برابر مردم افغانستان می گشاید نمایان خواهد ساخت . رهبری جمهوری‌افغانستان به قوماندانان گروه‌های اپوزیسیون مسلح پیشنهاد نمود تا از پرواز تاریخی کیهان نورد افغانی با آتش بس درسرتاسر کشور استقبال نماید .

بگذار کیهان نورد افغانستان سرزمین آبایی‌خو یشرا از کیهان صلح آمیز و آرام مشاهده نماید .

تحقیقات کیهانی در جهان کنونی به محرك نیرومند علم مبدل گردیده است پرواز ها و کار ستیشن های کیهانی در حل کامپلکس وسیع وظایف مطروحه در برابر بشریت کمك میکنند وظایف دارای خصلت علمی وظایف مربوط به اقتصاد ملی و همچنان پرابلمهای مطالعهٔ بعدی فضای‌کیهانی شامل این کامپلکس‌است .

کیهان نورد افغانی درکار های تحقیقاتی در تمام این استقامتها بالخاصه درتجارب طبی سهم خواهند گرفت ولی مطالعه منابع طبیعی وطن ما وظیفه عمدهٔ کار علمی در مدار خواهد بود .

افغانستان دارای‌منابع سرشار طبیعی است محلات صنایع و معادن، صعب العبور کوهستانی دشتهای سوزان سالهای طولانی سد غیر قابل عبور در راه کشف و تثبیت معادن طبیعی و ذخایر آب بود. متخصصین فرانسوی آلمانی و امریکائی بحل وظایف دشوار جیولوژیکی، آبیاری و ساختمان راه ها پرداخته بودند ولی مساعی آنها موثریت کم داشت و اقتصاد ملی به‌این امر نیازمندی جدی داشت.

سهمگیری در پروگرام تحقیقات انترکوزموس به علوم افغانستان کمك خواهد نمود تا به مرز های اصولا جدید بر آید و بخصوص‌کامپلکس مطالعه و کار توگرافی ذخایر طبیعی کشور راتحقق بخشند مواد عکس برداری کیهانی که در نتیجه پرواز افغان ـ شوروی بدست خواهد آمد به دانشمندان مجال تدوین رهنمود ها و تدابیر دارای ارزش بزرگ علمی را برای رشد رشته‌های عمدهٔ اقتصاد فراهم خواهد نمود .

پرواز کیهانی به جیالوجیستها و سارمندان عرصهٔ در تثبیت مناطق نفت ـ خیز و معدنی ، بهزلزله سنجان در تثبیت مناطق زلزله خیز که در آنجا امکان زلزله بیشتر است کمك خواهد نمود.

کارمندان عرصه زراعت بر پایه عکس‌برداری از کیهان نقشه های دقیق خاك ، آبهای سطح الارضی وتحت الارضی قابل‌استفاده برای کشت‌و زرع زمینهارا بدست خواهند آورد..ارقام در باره نباتات افغانستان، جنگلات و علفچر ها، در باره وضع عمران زمینها دقیق خواهد گردید . برای انجنیران و دانشمندان با استفاده از نتایج پرواز سهلتر خواهد بود که ساختمانهای آبیاری را پلان نمایند و رهنمود های زراعتی تخنیکی‌را تدوین کنند.

رانندگان و راهسازان از مناطق آب خیز و سیلاب خیز در مسیر راه ها آگاهی دقیق دریافت خواهد نمود .

سهمگیری افغانستان‌در پروگرام انترکوزموس با انجام پرواز مشترك محدود نمی شود علوم افغانستان مواد عکس برداری کیهانی‌رابدست خواهد آورد.

در چوکات اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی ج.ا. مرکز علمی تولیدی وتحقیقاتی برای استفاده عاجل و موثر از نتایج تحقیقات کیهانی ایجاد گردیده است کار های‌متعدد مشترك در عرصه مطالعه فضای کیهانی و ذخایر طبیعی کشور در پلانهای همکاری افغان‌ـ شوروی در نظر گرفته شده است .

پرواز کیهان نوردافغانی از نقطه نظر عنعنات ملی عبارت از نمونه مثالهرداـ نگی ، پایداری واز خود ـ گذری که اسلاف ما به این خصوصیات ارزش زیاد قایل بودند ، می‌باشد.

اولین کیهان نورد افغانستان قرآن عظیم الشان‌راکه این کتاب مقدس مسلمانان را باخود به کیهان انتقال خواهد داد .و جبهه دینی و احترام نسبت‌به احساسات هموطنان متدین آنرابرای چنین عمل رهنمون میگردد. این بار اول نیست که مسالهٔ اسلام و کیهان مطرح می گردد درسال گذشته تمام جهان شاهد پرواز کیهانی کیهان نورد مسلمان یعنی فارث تبعه جمهوری عربی سوریه بود .روحانیون کشور های اسلامی از ین خبر به طور مثبت استقبال نموده و فاکت سهمگیری‌فرد مسلمان را در پیشرفت جهانی تائید کردند .

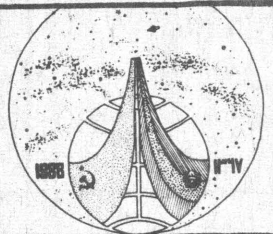
در قرآن عظیم الشان آمده است: خداوند مسخر گردانید برای شما شب،روز آفتاب ، مهتاب و ستاره‌گان را اینها همه بفرمان‌خداوند مسخر گردیده اند در این نشانه هاییست برای آن گروهی که خردمند اند .

سوره (نحل آیه ۱۲) این بدان مفهوم است که‌خداوند نظام شمس را برای استفاده وبهره گیری انسانها مسخر ومطیع گردانیده استولی این استفاده که خود دلیل قدرت خداوند است به خرد ودانش بشری مربوطاست صرف اهل خرد و دانش قادر اند راه را به سوی ستاره گان بگشایند انسان صرف با نیروی علم وتخنیك میتواندبه این امردست یابد.

پرواز کیهان نورد افغانی به مظهر احترام بین المللی نسبت به افغانستان‌نسبت به مردم قهرمان که اکنون مبارزه دشوار را به خاطر صلح در سرزمین خویش پیش می برند مبدل خواهد گردید این پرواز پرستیژ ج.ا. را در عرصه بین‌المللی ارتقا خواهد بخشید .

پرواز قریب الوقوع‌صفحه جدید و درخشانی را در تاریخ،همکاری همه جانبه افغانستان و اتحادشوروی ثبت خواهد نمود این پرواز مقام پرافتخاری را در صف مظاهر درخشان و بی‌مانند دوستی برادرانه‌وهمبستگی انقلابی مردمان ما احراز خواهد نمود . امروزهر افغان با امیدواری به طرف آسمان بیکران وطن پرراز ستاره گان وطن محبوب ما نگاه خواهند نمود آنهاتلاش خواهند ورزید تا جرقه متحرك سفینه کیهانی را که هموطن شان درآن به کیهان پرواز نموده است در میان ستاره گان درخشان بیابند هر افغان تمنیات نیك را به خاطر موفقیت پرواز اظهار مینماید. پروازتان با عافیت!

باختر

کیهان انسانها را باهم نزدیک میسازد

شهر در جشن پرواز کیهانی

تورن عبدالاحد نخستین کیهان نورد ج.ا هنگام تمرینات مقد ماتی .

ادارات ، مو سسات و ارگا نهای حز بی ، دولتی و اجتما عی کشور به افتخار پرواز کیها نی افغان-شوروی کا رهای وسیعی را به راه اندا خته است که ما درینجا گزارش‌های مختصری ازعده‌یی ادارات حز بی، دولتی و اجتما عی تهیه کرده ایم که با هم میخوا نیم .

در سازمان حزبي شهر کابل

سازمان حز بی شهر کا بل در تزئین شهر کابل سهم گر فته دو تا بلوی بزرگ را در چار راهي ملك اصغر و هو تل سپین زر نصب نموده است، همچنان هفت نوع پو ستر کیهان نور دان راکه معرف دوستي افغان- شوروی میبا شد در نقاط مختلف شهر نصب نموده است ، ضمناً سی هزار قطعه عکس فضا - نور دان افغا ني را در بسهای شهری ومنا طق مزدحم شهر کابل نصب نموده است و بیست هزار اوراق تو ضیحی و تبلیغا تی را در نوا حی یازده گا نه شهر کابل توزیع نموده است .

ضمناً امروز میتنگ ها و گردهما یی های در بیش از پنجا و پنج مو سسه و درتمام لیسه های شهر کابل تدویر می یا بد .

بخا طر انعکا س مستقیم جر یان پرواز کیهانی درمرکز محلات تجمع شهر کابل ، دستگاه های تلو یز یون فعال ساخته شده است .

درشاروالي کابل

شاروالی علاوه بر تنظیف ، چرا غان سا ختن و نصب صد ها شعار در شهر کابل کنسرت ها و محا فل را در پارکهای شهر کابل سازماندهي نموده است. همشهر یان ما میتوا نند درین خوشي وجشن سهم بگیر ند .

دراتحادیه هنرمندان ج.ا

این اتحادیه غر ض تنظیم طرح آرم سفینه مشترك افغان- شوروی کانکوری‌را راه اندازی کرده و به برنده گان این کانکور سه جا یزه را تفویض نمود. هم چنان بدین مناسبت نما یشگاه یك ما هه را در تالار اتحادیه هنر مندان سازما ند هی کرد .

در رادیو افغانستان

رادیو افغا نستان بر نامه خا صی را علاوه بر نشرات اختصا صی تحت زیگنال ((افغان به سوی کیهان)) پخش مینما ید . علاو تاً در چارده محل شهر کابل نشرات رادیو افغا نستان مستقیماً ریلی میشود .

درتلویزیون ج.ا

اداره تلو یز یون بر نا مه های خا صی را بدین مناسبت اختصا ص داده است .

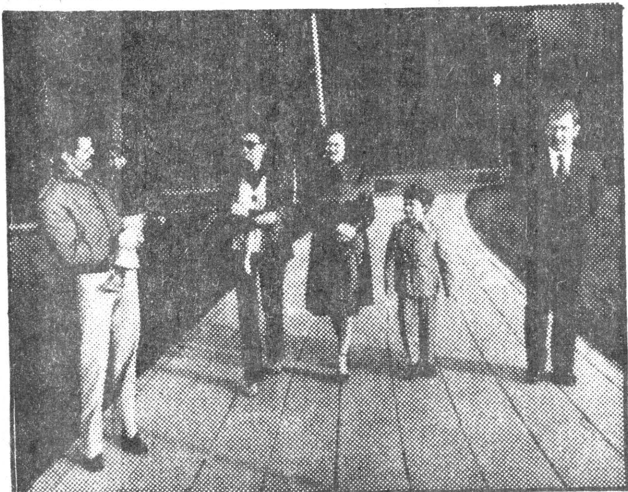
سا عت ۸ر۵۰ امروز به وقت کابل سفینه بسوی فضا پر تا ب‌میشود راپور تاژ آن مستقیماً از طریق تلو یزیون نشر میگردد همچنان به منا سبت این رویداد بزرگ علاوه بر نشر آهنگها و پرو گرامهای خا ص فلم اتحاد شوروی تحت عنوان مر بع در ۳٦ بر هشتاد نما یش داده میشود.

درکمیته دولتی تربیت بدنی وسپورت

به افتخار پرواز مشترك کیهانی افغان - شوروی‌امروز سا عت (۱۰) محفل بزرگ ورزشی به اشتراك تمام ورزشکا ران در کمیته دولتی تر بیت بد نی و سپورت دایر می گردد هم چنان مسا بقات ورزشی را در رشته های مختلف ورزش میان تیم های مو سسات و کلپ های‌مختلف در ستد یوم ملی ورزشی‌کابل براه انداخته میشود .

شعبه اطلا عات

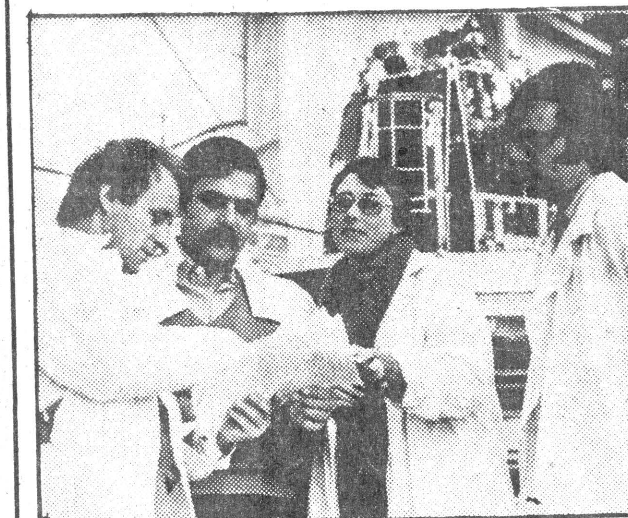
در آیینه تصاویر

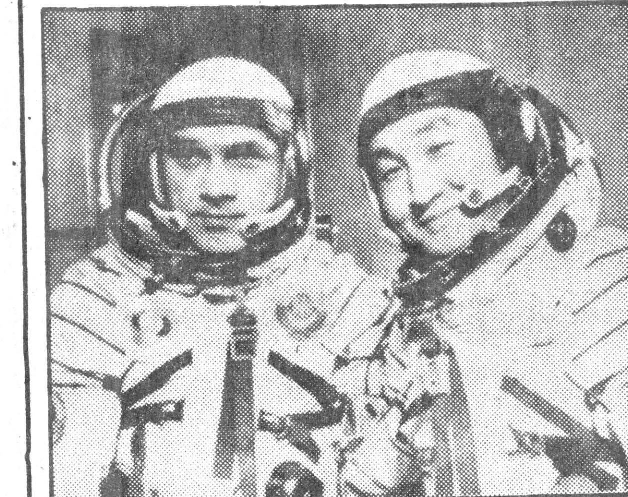
● عکس : کیهان نوردان‌اتحاد شوروی و هنگری که در سال ۱۹۸۰ پرواز مشترك‌کیهانی را انجام داده اند.

● عکس :اورونوف‌کیهان نورد وقهرمان اتحاد شوروی وارنلدو کیهان نورد کیوبایی‌که درسال ۱۹۸۰ باهم وارد کیهان گردیدند .

کیهان نور دان کشور رومانیابه همکاری کیهان نور دان اتحاد شوروی درسال ۱۹۸۱ برای نخستین بار پرواز کیهانی راموفقانه انجام‌دادند در عکس: متخصصین‌و دانشمندان اتحاد شوروی‌ورومانیا

● ۲۲ مارچ سال ۱۹۸۱ سفینه تحقیقات‌کیهانی‌سیوز-۳۹ به اشتراك کیهان‌نوردان‌اتحاد شوروی ومنگو لیا از میدان پرتاب سفینه های‌فضا یی بایکانور به سوی کیهان پرتاب گردید .

در عکس : جانی بیکوف کیهان نورد اتحاد شوروی‌و ژ . گورا گچه کیهان نوردمنگو لیا یی .

● پرواز مشترك کیهانی شوروی -هند که در سال ۱۹۸٤ انجام ایافت نتایج‌مثمری را در عرصه های اقتصادی کشور هند به بارآورده است .

در عکس : کیهان نوردان اتحاد شوروی و هند.

له کلي تر کیهانه

● خلمي احد زړه د ویاړ ، هیجان او یوی نامعلومی‌وېرې لەزوره درزیده .دهغه له‌پاره‌دا شیبی ډیری ستري‌شیبي وی. احد خپل تصمیم نیولی‌و.هغه خپل سر نوشت دتل له پاره دخلکو سره غوټه کاوه.همدا-سی ناست واود ((ملګرو)) خیروته یی کتل چی‌په خپلو کی یی خبری سره کولی.خو ده ته پته نه لګیده چی دده په باب څه تصمیم نیول کیږی. یودنګ دمنځني سن خاوند سړی چی ګڼی او‌تیری وروځی او نافذې سترګی یي‌دالودی احد ته مخ واړاوه او په ښکلي دراندە آواز یی ورته وویل: -ملګری احد! تاته دافغا-نستان د خلکو دمو کرا تیك ګوند په غړیتوب دمنل کیدوله امله مبارکی درکوم... داوخت داحد زړه نږدی وچی دخو ښی له زوره له کوګل څخه ووځی دنورو ملګرو آوازو نه پورته شول : -مبارکی درته وایم ملګری احد ! - بریا لی اوسی ملګری احد! -دخلکو او انقلاب په لاره کی دی بریالی غواړم! او ډیری‌نوری‌داسی دستا-ینی دکی خبری .خواحد نورنه پوهیده اونه یی څه اوریدل. هغه ته ډیر ستر ویاړ ور په برخه شوی و. او هغه دتل‌له پاره خپل سر نوشت دافغا-نستان له زیار ایستو نکو،بیا په تیره دزیار کښو بزګرانو سره چی خپل پلاریی دهغو له جملی څخه و، غوټه کړی‌و. هغه په خپله پوهیده چی بزګر یعنی څه او بزګری ژوندیعنی رنځ اوکړ او ، بدمرغی او محنت ،چاودی‌پوندی، دتنهاکو څخه‌ډك لاسونه، دالمرد تاوته سوزیدلی‌خیری‌اودکال په پای کی پوروړ توب او تربل فصل پوری دو لړی زغم او ډیر نور ناپایه کړ اوونه ... داشیبه او دا له ویاړه ډکه خاطره داحد دژوند ابدی اونه هیریدونکی خاطره. او بله خاطره ؟دخنګله دشنیلیو او وحشی‌ګلانو دوړم په خپو کی احد شوروی پیلوټ ،شوروی قهرمان کیهان نورد ډګروال لیاخوف ولادیمیرافاناسیوویچ ته مخ واړاوه او په دهغي حال کی چی سپین غاښونه یی‌بر-ښیدل په موسکا سره وویل:

-ولادیمیر ،کیدی شی زما دویمه خاطره ډیره درته په زړه پوری نه وی خوزه به یی در ته ووایم .

او همدا سی چی تر سپینو روسی سپید اورو نو لاندی سره ناستوواوه شنیلی‌په یوه پاکی باندی‌خپل غاښونه‌تومبل خپلی خبری ته‌یی دوام‌ورکړ: - کله چی زه دهوانوردی په ښوونځی کی په‌زده کړه بوخت وم، نویوه ورځ‌ما ته استاد وویل : - ملګری احد ، ته به سبا الوتکه په‌مستقل ډول سره والو خوی . آیا ورته چمتو یی؟ - چمتو یم‌ملګری قوماندان. -لمخره شو (ډیر ښه) او تو له شپه می په هیجان سره تیره کړه .تو له شپه می دخوب دلنډ وشیبو په ترڅ‌کی دخنګلو نو، غرونو ،دښتو او دریا بود پاسه دالو تکی دپرواز خوبونه لیدل ... یو ځل به می خوب لیده چی‌انجن نقص لری او الو تکه رانه نسکو ریږی اوسقوط کوی... -داد هر خوان او نوی پیلوټ دهیجا نونو څخه ډکی شیبی دی .

ولادیمیر په خندا سره دا خبره احد ته وکړه او بیا یی دروسي سپید ار ډډه ته تکیه وکړه او لکه چی دخبرودوام انتظاریی در لود . دځنګله مرغانو زړه‌راښکو نکي‌آوازونه کول. خودولادیمیر له پارمه احد خبری ډیری خوند وری وی . -پرواز ته چمتو شوم. کا-بین ته ننوتم . ولادیمیر دیوه مجرب پیلوټ، دده دکیهانی پرواز دملګری په توګه همداسی ورته موسکی‌و. هغه ښه پوهیده چی‌دیوه ځوان پیلوټ له‌پاره په ړو مبی ځل کابین ته ننوتل چی مخی ته یی په زر ګونو کربښی اوښښی نقشی او علامی - پیچونه او څراغونه ښکاری او که چیری یی په خطا سره لاس له یوی تنی نه کومی بلی باندی ولګیږی نو څه‌کیږی او څه پیښیږی ... یعني څه ؟

- په داسی حا لکی چی زړه می توپکی وهلی اواحسا-سوله می چی د اورمیږ نه می دخو لو څا څکی دلښتي‌په څیر پر ملا باندی روان دی‌او دپرواز دخولی نه می‌هم خولې پرمخ باندی بهیږی، دډنوی‌پر کربښه باندی می دالو تکی د ارابو لګیدل احساس کړل. په مخابره کی می دقوما-ندان دمبارکی او شا باښ پیغام واورید. دالو تکی‌سر-عت وروورو کمیده او نوریی تیره غږ نه اوریدل کیده.دا زماد ژوند دوه ډیری ستری پیښي دی . -خودریمه خاطره ؟... د کیها نی سفر ملګری او با-تجربه پیلوټ ولادیمیر په خندا او مو سکا سره خپل دروند لاس داحد پر اوږه کیښود او وی پو ښته : -دریمه خاطره ؟ او په معنی داره نظر یی هغه ځاره . احد کټ کټ په خندا شو. دتفریح او استراحت شیبي مخ په خلاصیدو وی . په هیجان سره یی وویل : - دا نو ښکاره خبره ده. دا سفر چی په مخ‌یی‌کی لرو. اود مسکو آسمان پرارت تنټر یی ستر ګی خښي کړی خوولادیمیر ځاڼ ورکړ : - هیڅ خبره نه ده ... یو مصمم انسان، خپلو خلکو او انقلابی وطن ته متعهد انسان هیڅکله هم په خپل عزم کی ماته نه خوری ... تاسود انقلابی افغا نستان هوا بازانو دانقلاب په‌ډیرو سختو کلونو کی دا ثابته کړه چی دخپل وطن د آسمان زړه-ور بازان یا ست ...

او احد ته یوه شیبه دخپلو تولو هغو شهیدو همرز ما نو او جنګیا لیو ملګرو څیری‌مخی ته شوی چی دده همزولی وو دده هم مسلکان وو، دده د سنګر ملګری وو ، خو هغوی‌د خلکو د آرما نونو د لاری قربانی شول. هغوی دمر ګ دخو نړ یو ستر ګو سره سترګی و جنګو لی او په میړا نه یی د شهادت کندولی په سر واړول ...

او دا وخت یی چی د مسکو آسمان ته کتل او شاو خوا ارت او نا پا یه ځنګله ته خدا زده چی ولی یی خپل شلګر او په شلګر کی خپل ښکلی کو چنی کلی ، د سرده کلی ور په یاد شو. هلته یی یو کو چنی ما شوم ولید. دځر خت سره. شلید لی ګریوان او له کو چنیو ګاتهو نه ډك جب. او په غاړه کی پرته لیندی. تر ونو لاندی به ګر ځیده او مر غی به یی ویشتلي ... نظر یی د کلونو دډیوالونو ها خوا ته ولاړ. د کلونو د دیواله شا ته یی یو پنځه‌شپږ کلن ما شوم ولید. هغه‌ماشوم چی زخمی او په وینو لړ لی کو تره یی په‌منګولو کی وه... کوتره په وزر با ندی لګیدلی وه. د کو تری ښکی یی په‌خپلو نر یو او کو چنیو شو نډو پو کړی او د کوتری شنهپرونه یی ولیدل چی د لیندی پر ګاټی با ندی ټپی شو یدی ... کوتره د الو تلو نه وه ... د ماشوم زړه ډیر غمجن‌شو ... کوتره یی پوړ ته کړه تر ونو لاندی یی کرونډو کی منډه واخیستله . مخ په کور، مخ په کلا... او چی د کلا دوره نه یی مخ په دا لانه منډی وهلی نو یی خپله مور ولیده چی تناره ته ناسته ده‌او تنور لړی... ما شوم په ژړا شو... مور یی غږ وکړ : -خیر اته دی شه مور، لوګی دی شه‌مور، څه چل‌دی؟ او ما شوم کو تره د تناره خوا ته د شکاره ځنګ ښه کیښوده خو په خپله‌یی همدا-سی ژړل. ټپی کو تری همدا سی خپل پرهارجن وزرونه رپول اود خلاصون او پرواز هڅه یی کوله . مور پوه شوه چی‌د حد ما شوم زړګی ټپی کو تری ته خوږ یږی ځاڼ یته یی ورکړه: - خیر دی زویه ... دکوتری وزر به دی آبا غوړ کړی، دکوترو ویشتل نه دی په‌کار، ساتل یی په کار دی ... دا سپینه ګلا لی کو تره دویشتو ده چی ته یی ولي ؟

او بیا یی په‌خندا خندا د احد په ببر سر با ندی لاس تیر کړ او ایله چی دهغه سلګی غلی شوی ... کو تره ورو ورو مخ په ښه کیدو وه. د کو تری مات وزر اوټپی شهپرو نه روغ شوی وو، خو داحد نه نور خوب او خوراك پا تی و، هغه کو تره د احد شوه ... احد نوری کو تری هم پیدا کړی، خود کوتری ویشتلو سخت خوراوه. او ددې خو ریدو سره سره هغه د کو ترو او مرغا نو په الو تلو فکر کاوه. هغه به پلار او مور اودکورني مشران پرله پسې پو ښتل : -مر غان ولی الو ځی، ځنګه الو ځی، او بنیادم ولی نه شی الو تلی ؟ او پلار به ورته ویل : - بنیادم ځنګه نه شی الو تلی بی عقله ! - ځنګه الو ځی ؟ احد په نا باوری سره پلار نه پو ښتنه کو له - ډیره ساده ده ، په‌الوتکه کی کښیني او الو ځی ... ډیر کلو نه تیر شول اوچی کله احد د لو مړی ځل له‌پاره هوایی پوهنځی ته ولاړ او په لوست یی پیل وکړ دپلار دخبری په حقیقت او معنی‌پوه شو ... دولادیمیر غږ احد را په سد کړ او د سو چونو او فکرونو لړی یی وشکیده . هغه داهم څه ولادیمیر ته ویلی و. د ولادیمیر لاپسی تلو سه وه چی دخپل افغا نی ملګری خا طرات او هغه محر کات‌چی دی یی کیهانی سفر ته دتګ له پاره هڅو لی دی ، واوری او پری پوه شی هغه دغه عجیب افغان ته حیښ پا تی‌و. دسرده د کوچنی کلی استو ګن ته . دبز ګر زوی ته چی د سترو هڅو په نتیجه کی ، د یوی خواری بز ګری کورنی له غیږ نه یی دژوند ستو نز منه لاره ووهله ، ښوونځی او پو هنځی یی بشپړ کړ او دا ځی دخپل کړ یدلی اولس او خوارږموطن په‌نوم کیهان ته لار باسی ... دی ساده او متوا ضع ځو ان سخت زړه ور با تور ځوان‌ته چی دخپلو شوروی ملګرو په مر سته یی ډیر پیچلی علوم زده کړی او ماغزو یی کیهانی څیړ نو ته لار ایستلی ده . دا افغان ، دا عجیب زړه ور او هو ښیار افغان، دا دافغا-نستان لو مړ نی کیهان نورد به چی دا دی ښهر نی فضا ته روان دی هیڅکله خپل وطن او وطنوال او جهان هیر نه کړی. کلونه او پیړی به واوړی خو را تلو نکي‌نیکمرغه نسلو نه او ما شومان به دخپلو ښوونځیو په کتا بونو کی دافغا نستان د لو مړ نی کیهان نورد ، پیلو ټ احمد مومند مو سکی او په زړه‌پوری څیره وینی او دا کر ښي به دهغه په باب لو لی چی ځنګه دغزنی دسرده کلی یو کلیوال ماشوم به چی د دوبی په تودو شپو کی د بام په سر ښتونی ستڼ پروت و نو د کلی دستورو نه په ډك آسمان کی به یی د ((شپیا نه لاره))څارله اوپه شپو شپو به یی په آسمان کی ((تله)) موند له دستورو ((کټ)) به یی لیده. او ځنګه به یی په شپو شپو دټپی کو تری خوب لیده او دی خبری به ځوراوه چی ((دی)) ولی هوا ته نه شی الو تلی ؟ نږدی ما ښام و . نور هغوی غلی او په خپلو سو چونو ډوب و چی نا څا په د ټلیفون آبر یتره پیغله نا تا شا په سوز یدلی سا مخ په دوی راغله او په دا سی حال کی چی ښکلی ګرد مخ یی سور اوښتی و او طلا یی ځنی یی باد شیندلی په سو زید لی سا ملګری احد مومند ته زیری ورکړ : - ملګری‌مومند ، همدا اوس دروغتون څخه خبر را غی‌چی ستا کره لور پیدا شوی‌مبارك دی شه ! او احد او ولادیمیر دواړو یو بل ته وکتل او په یوه آوازیی وویل : - پیغلی ! (ولاړو) . دا وخت د احد دخو بونواو خیا لونو په آسمان کی یونوی ستوری زیږ یدلی و .

امین افغانپور

کابل - ملګرویان د ۱۳٦۷ کال دسنبلی ۷ اد ۱۹۸۸ کال د اګست ۲۸

تحت نظر هیات تحریر
مدیر مسوول : م.ح بارق شفیعی

تیلفونها

مدیرمسوول : ٦۲٤۷٤ سکرتر مسوول : ٦۲٦۱٤ شعبه اطلاعات : ٦۱۱۱۸
معاون اول : ٦۱٤٥۸ شعبه نامه ها : ٦۱۷۰۳ سوچبورد : ٦۱۸۷۸

توزیع : ٦۲۸٥۹ صندوق پستی : ۷۸۰ چاپ ویب آفسیت مطبعه دولتی
حساب بانکی : ۱۰۱۸ ابر ۹ قیمت یك شماره ۲۰ افغانی